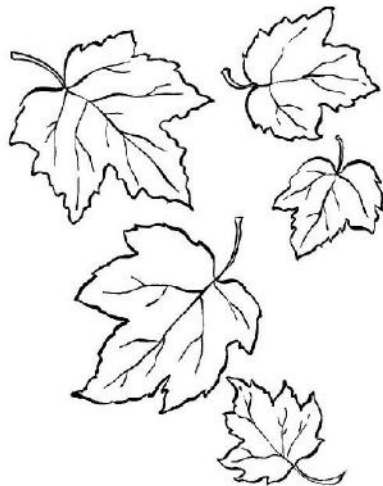

Jesień

Gąszcz złotoblady
jak zeschnięty wieniec dębowy,
jak stos listów pełnych miłości i zdrady,
o których już nie ma mowy.
Obręcze gałęzi płowych
wiążą się w koszyk złoty
Tam sarny wstają z klęczek, tu szeleszczą sowy
i wiewiórki wyskakują jak z grotu.
Orzechy potrójne zwisają jak z półek,
Słońce jak driada przemyka się skulone,
a fauny wabią w tę i w tę stronę,
naśladując dźwięk kukułek.
Na niespodzianej i okrągłej łące
stanęła sama jesień w amazonce czarnej,
w woalce bladej
i wsparta na kłaczy swej złotogniadej,
oczami zranionej sarny
patrzy na liście lecące.

Zdejmuje złoty trykorn, patrzy na zegarek,
wstrząsa obcięte włosy, malowane henną,
i zaciska powieki fiołkowe i stare
i płacze rosą jesienną.

Maria Jasnorzewska-Pawlikowska

6

MAŁY SZLAK BESKIDZKI

przez cztery pory roku z polskimi zwyczajami ludowymi w tle

Jesień

Dziady

Promienie słońca świecą coraz krócej i pod coraz niższym kątem, a dni stają się chłodniejsze. Deszcze potrafią być uciążliwe i siąpią czasem beznadziejnie całym dniami. Patrząc na przyrodę wokół dostrzegamy wiele zmian. Ona już wie, że trzeba się przygotowywać na najbardziej surowy okres roku. Liście na drzewach zmieniają swój kolor. Drzewa zaczynają pozbywać się ich, gdyż pochłaniają one najwięcej życiodajnej wody, o którą w nadchodzącym czasie będzie trudno. Woda jest przecież potrzebna dla przetrwania. Również zwierzęta w tym okresie muszą zgromadzić zapasy na zimę.

Jesień to czas refleksji. Zbliży się czas, w którym świat żywych i martwych dzielić będzie szczególnie cienka granica. Noc Zaduszkowa z 31 października na 1 listopada będzie przygotowaniem do jesiennego święta zmarłych przodków. W tą wyjątkową noc zwołani zmarli mogli stać się podobnymi do żywych. Wtedy to zostawia się na noc otwarte furtki i uchylone drzwi do domu, aby duchy zmarłych mogły bez problemu przekroczyć progi swych dawnych domostw. Wędrującym duszom oświetla się drogę do domu rozpalając ogniska na rozstajach, aby mogły spędzić tę noc wśród bliskich.